

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

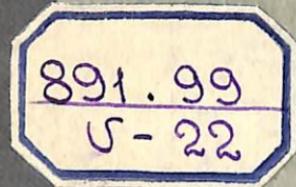
You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

of Oimyakon

Khokha Lake

ԳՈՀՈՆ ՄԱՍԻԿՈՒԵԱՆ

Տեսա Պրայսիս

ՎԵՐՋԻՆ ԵՐԳԵՐ

(ԱԶ ԱԿՈՒ, ԵՄ, ԱԶ ԷԼ, ԴԱԴԱՐԵԼ)

Ես իմ զիշտը երգեցի,
Օր ամենքի սրառութիւն էր,
Բայց որտիս ցաւ զգացի.
Աշխ, ալդ երգը շատ ծանր էր.
Գ., Մ.

Հրատարակեց Արշակ Մամիկոնեան:

891.99

Մ-22

Բ.Ա.Գ.Ա.Ի
Տպարան „Ա.ՌՕՐ“
1903.

10 NOV 2011

891.99

5-22

այլ

ՎԱՀՈՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ.

ԿԿ

ԱՐԵՎԱԿԻՆ ԵՐԳԵՐ

(Ոչ սկսել եմ, ոչ ել դադարել)

Ես իմ վիշտը երգեցի,
Որ ամենքի սրտումն էր,
Բայց սրտիս ցաւ զգացի.
Ախ, այդ երգը շատ ծանր էր.
Վ. Մ.

Հրատարակեց Արշակ Մամիկոնյան:

ԲԱԳՈՒ
ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԺՈՒ
1903.

24 JUN 2013

41687

Дозволено цензурою. 8 Марта 1903 года, г. Тифлисъ.

1095

42.

-) 3 (-

I.

Հիւա՛նդ եմ, մայրիկ...

Հիւա՞նդ եմ, մայրիկ, աշխարհի ցաւով,
Կամ երկրի գաղտնի անսահման վըշտով,
Ել չասես ոզք են իմ անդամները.
Մայր, ես հիւա՞նդ եմ, կորաւ „այն սէրլ“:

Ա՞յս, թէ այլ ցաւով մութ գերեզմանի
Անդունդի խորքն էլ մարմինս ընկնէր.
Մայր, քեզ երդում եմ, որ դեռ կապրէկ
Թէկուզ և Փրկիչ, Սստուած չը լինէր:

Իմ ցաւըս, վիշտըս անդադար, անհուն
Գարէդար լնկած կեանիքի գաղտնիքն է.
«Անկարեկցոթիւն», ահա մի անուն,
Օր սրտիս դեղի վըրայ զբաւած է:

Ես այս աշխարհի սահմաններն ընկայ,
Հստեղծուած կեանքի միտքն իմանալու.
Ես մարդկանց սըրտի խորքերը մտայ,
Նրանց զործերի սէրն ըմբռնելու.

Ես մանկան, հովին, լուսնին, աստղերին
Մէկ—մէկ հարցրի նրանց անունը.
Գալիքան ու ձմռան ես ծաղիկներին
Զնկ—ջնկ հարցրի նրանց հոտն ու գոյնը...

Ոչինչ չըգտայ, ոչինչ չիմացայ...
Միայն մի հետոց զարկեց իմ սրտին
Եւ այդ օրուանից տեսնում եմ չըկայ
Ոչ մի նպատակ այս կեանքի միջին...

Հիւանդ եմ, մայրիկ, նեղ կեանքի ցաւով.
Սնմիտ է ծընուած մեր ցնողը—աշխարհ.
Զարկում է սիրտը ուժգին հեռով,
Մայրիկ, արցունքը ուժ չունէ, մի լար...

Ն Ր Ա Ն.

Սիշարհի ըստեղծեց, հպարտ զարդարեց,
Զանք ու տանջանքի այս մարդկանց լարեց,
Սուածին օրից դարեդար զըցեց,
Սրեի լոյսով, դարնան վարդերով,
Սնթիւ գեղեցիկ ցընորքով խարեց.
Եւ վերջը հպարտ ու մոայլ գէմքով
Իր խազալիքը մահով պսակեց...
Սհա թէ ինչն ինքնակամ Տէրը
Կարծես թռել է լերի հեռունելը:
Եւ մենք էլ կասենք, թէ մի արարած
Հէշ անսխալ չէ.—շիտակն է Աստուած-

Չէ՛, Պիծի ԱՊՐԵՄ...

Չէ, պիտի ապրեմ. և բոլոր ուժից
Թէկուզ ընկնելով, ես պիտի ապրեմ.
Եւ թշուառութեան լիք ստինքներից
Թոյնը քամելով, դարձեալ պիտ ապրեմ:

Ախր ամենքը մի անմիտ սիրով
Եւ բորոտներն էլ ուզում են ապրել.
Անմտութիւն չէր եթէ իմ ձեռքով
Ես կամենայի կեանքիս վերջ դնել...

Այս, և նշ. այս, քանի որ
Դեռ քաղցրութիւն կայ կեանքում լիզելու.
Սիրոս կասէ նշ. նշ, քանի որ
Այդ քաղցրութիւնն ինձ թնջն է դառնալու:

Բայց ես իմ սրտին ականջ չեմ դնում.
Նա թող իր անվերջ «ոչ»-ը բարախէ.
Ես մի այլ ուժով ապրել եմ ուզում,
Որ իմ թշնամին այս գէպքից չ'օգտուէ:

Ի՞նչ լեկը, եթէ որ երկու երազից
Ընտրում ես մէկը իսպառ անհեթեժ.
Աւելի լաւ չէ որ միանգամից
Նոյն կեանքն ընտրել, որ կապէ քեզ հետ.

Եւ ես ընտրում եմ այս կեանքը ոազմի,
Որ նախ տանում է զիրկըն իմ երկրի.
Այնտեղ կռւելու, անվերջ կռւելու
Եւ այնտեղ անմիտ կեանքը ծաղրելու:

Այրիկ, որքան ենք մենք տանջանք կրել,
Կհանքի անհրաժեշտ կարիքն ըզգացել.
Ես քեզ գրկելով միշտ յաս եմ տուել,
Իսկ դու ինձանից ծածռեկ արտասուել:

Եղել են օրեր հաց չենք ունեցել,
Շատ ժամանակ էլ ճրագ, վառելիք.
Անօթի, քաղցած միջնումն ենք մնացել.
Այսպէս է ապրել մեր խեղճ ընտանիք.

Յակոբն ասել է.—մայրիկ սոված եմ.—
Սատղիկն էլ լալով.—եղրայր «չուստ» չունեմ...—
Յակոբին ձեռքիս պատասն եմ տուել.
Սատղիկն էլ, մայրիկ, կօշիկ է հաղել:

Այս, բարեկամներ շատ ենք ունեցել,
Երբ մենք էլ մի ժամ հարուստ ենք եղել.
Նրանք մեր տանը կերել են, խմել
Մեր աղ ու հացը իսպառ մոռացել:

Ո՞չ, դալար կեանք, դալար կեանք
Տրտունջ դառար, մեր սրտին.
Այս, ով տուաւ այս տանջանք
Խղճնեկ, անտէր որբերին:

Ես որբեր եմ խրնամել
Մանուկ օրից մինչ շիրիմ.
Ինքըս էլ որբ եմ մնացել
Այս է գրուած իմ ճակտին:

Մենք շատ տանջանք ենք կըրել,
Միշտ պոլշկած մնացել.
Իսկ թաթախման զիշերին
Հաց ու սոխն էր մեղ բաժին:

Ա-իս, արցունքով ճամբ կ'լինի
 Թափենք առու—արցունքներ,
 Որ արցունքը մեր աղի
 Մաշէ մեր ցաւ տանջանքներ...

 Զէ, արցունքը զի՞ն չունէ,
 Աղերսանիքն էլ ամօթ է.
 Կեանքը ջանք է որոտում,
 Աշխատանիքն է կեանք պահում:

 Դու էլ, իմ կեանք, ընտանիք,
 Դալկատերէ իմ ծաղիկ,
 Պիտի սիրես աշխատանիք,
 Որտեղ կապրէ և քն կեանք:

Պաղ ցրերը սարից կուզան,
 Արցունիւներն էլ սրտից կուզան...

Ռիքան սիրտըս նիհարի,
 Գարձեալ արցունք պիտ թափի,
 Իմ խեղճ կեանքը ցաւ ու սուզ
 Սիրտս էլ նրա արտասուզ:

Ես հինց մանուկ օրերից
 Կարձես արցունք սիրեցի—
 Եւ վիճակուած այդ կեանքից
 Միշտ լաց ու կոծ լսեցի:

Ես ցաւերս ժողվեցի,
 Մարդկանց պատմել ուզեցի.
 «Մարդիկ, գարնւն, կանչեցին»—
 «Ճաւն ու վիշտը զին չունին».

Գարուն, գարուն, հէ, գարուն
Սիրտս դառաւ ջնր-արնն.
Օրին բաժին դու լնկար,
Քո երդիշին մսացար,

Ո՞ր հարուստը քեզ խըլեց,
Ո՞ր կոսկիալ քեզ ճեպսեց.
Կամ հարազատ եղբայրը
Քեզ ի՞նչ սըտով սեցրեց.

Ե՞, ես գարուն չեմ տեսել,
Լացող կեանքում եմ տպրել,
Անրիծ անձը իմ կեանքին,
Օր շատ խորի է ամենքին:

ՄԱՐԴ, ՎՐԵՇ, ԱՆԷՇԻՑ:
Լեռների կշռով սեցած ձանձրոյթը
Կրծքիս շընթանել մի ժայռ է կտրել.
Հեշտանիք հովերի թելեսութիւնը,
Թըռիլ է, վիշտը նեղ սրտիս թողել:

Սյս ծաներութեան տակ վամփուշտի նման
Սիրտը թելերով շատ է տըռըզել
Ե՞, մատաղ կեանքում ինձ խորի գերեզման
Ժըպտում է դէմքիս, ուզում է խաբել:

Գիտեմ, աստղերը էլ ինձ յոյս չե՞ն տալ.
Ոչ էլ հովերը կեանքի մի հեշտ շոնչ.
Սյս, և ես էլ երկար չեմ մընալ
Կերթամ այն խորշը, մեռած ու անշունչ:

Կերթամ գերեզման, կերթամ էլ ոչ գամ,
Կըտանիմ ցաւըս իմ սե քո հողին կ'տամ,
Որ այրուսպ սիրտըս մի օր դինջանայ,
Թէկուզ այդ օրը գարեր էլ գառնայ:

Աշխ, այնտեղ խոնաւ, նեղ, խաւար, մթէն
Հափող ու խայթող մրջէն, ճիճուներ.

Պիտի ծակծըկեն իմ մատաղ մարմին,
Ինչպէս աբրեշում և սե մըզմուղներ:

Ո՛, այնտեղ նաև մի օր ևս կըգայ
Հարազատ ծընուած իմ նենդ թշնամին.
Եւ այն խորշումն էլ ինձ հետ կըմնայ.
Աշխ, նա մըզմուղի մայրն է իմ սրտին:

Ո՞հ, ես նրա հետ չեմ կարող մընալ.
Կամ մահ, կամ թէ կեանք, մէկը թող ընտրէ.
Սիայն իմ կողքին դինջ հանգստանալ
Ես չեմ թողնիլ որ թշնամիս պառկէ:

Է՛, մահը կեանքում մի սկը Աստուած է.
Քընքուշ և կոսիտ, կէս խելք, անխըտիր,
Հէնց նոյն մութ խորշն էլ նա գլորում է
Մանկան պէս մարդկանց, հոգով սիրալիր:

I.

Սյս գետակի մով ափին
Գերեզմանըս կըշինեմ.
Գերեզմանիս չորս կողմին
Վարդի թփեր կը տնկեմ:

Սյս գետակից միշտ, անհնեն
Պիտ չբաժանուիմ, չզրկուիմ.
Եւ շիրիմի ցնծութիւն
Կայ, գետակը երբ գրկիմ...

Ինձ թողել են մի կտակ—
Ազատ¹⁾ գետը հայրենի.
Նրա անունն էլ, յիշատակ
Ոչ մի օր էլ զին չունի:

1) Ազատ գետը նշանաւ մի գտակն է, որ կ'ըղիւէ գեղամալ լեռ-
ներէն,

Ը

II.

ո ի՞նչ անմեղ ազդիկ է,
Սրան հովերն են ծընել
Թէ ագէտի նուրբ սիրտն է,
Որ շատ անուշ է սիրել:

Սա որ մեռնի կ'թաղեն,
Թէ գարելար կարտասուեն.
Թէ մարմինը ծաղկանց մէջ
Աստծուն անէծք կուղարկեն...

III.

Ն Ա Ի Է Բ

Սիրոն կոյսը սրտի ցաւ է,
Ներկուած նախշուն զոյներով.
Ով որ նրան «անմեղ» սիրէ,
Պիտ բոլնկուէ վըշտերով:

Ել, որ ինձի կու չըսես
Գըտնես նըրան ու սկրես.
Գիտեմ, վաղ—ուշ մօտըս կըդաս,
Արցունեք թափես, հեկեկաս:

Օ Տ Ա Բ Ո Ւ Հ Ո Ւ Կ Ն.

Ի՞նչ ես ուզում այ աղջիկ,
Զերմ արցունքով ի՞նձանից.
Որ քեզ զըրկեմ ըլնքուշիկ
Միրոյդ լի՞նեմ մասնակից,

Ի՞նչ ես ուզում այ աղջիկ,
Ախ—վախ տալով քո գլխին.
Որ ես պոկեմ մի ծաղիկ,
Միրով կապեմ քո ճակտին.

Ի՞նչ ես ուզում այ աղջիկ,
Դու փառք, պարծանք գեղութեան,
Հրաշք—սիրոյ զու գամինիք,
Դու պօէտի վեհ տրձան—
Որ ես խաչիկ ու մաչիկ
Երկու ձեռքը քո առնեմ,
Եւ զըլսալէք մի պաշիկ
Տամ, սիրուհիս քեզ ասեմ...

Է՛, սիրելի այ աղջիկ
Մեղ սարերը կ'բաժնեն,
Որտեղ աղջիկ ու ծաղիկ
Մառմառ հովով կըրուսնեն:

Ի Մ Ա Է Բ Ը.

Ա արդը սիրեմ ցողը միջին,
Սրեի շողը թերթին.
Կոյսին սիրեմ սէրը սըրտում
Ահմեղ ժպիտըն երեսին:

Պարտէղ մտնեմ, կոյսին տեսնեմ,
Վարդ—թփի տակ ու սիրեմ
Փունջ ծաղիկներ մընջիկ բաղեմ,
Փափլիկ լսիեմ լաց'ցնեմ:

Սպա թերմաշ կըրծքիս սեղմած
Մունջ մեղեղին յօրինեմ.
Եւ հրաժեշտը երկրին տուած
Եթերի մէջ բոլորեմ:

Կ Ո Յ Ս Ի Ն Ը Ս Ի Ւ....

Այսին ըսի. — սիւզի թեւին թինկ տուած
Եկ քեզ տանեմ իմ երկինքը մով բացուած,
Որտեղ սէրը վիշտ ու թալսիծ չէ ծնում,
Նրբութիւնից ցնորդների է վոխում.

Կոյսը ժպտաց ու նայեց
Փրփութից նեղ ժըպիտով.
Նրա ժըպիտն ինձ ծաղրեց.

Կոյսին ըսի. — մարգարիտը կ'հալուի,
Երբ հրավառ քո աշքերին նա դիպչի.
Զուր խմելիս ով էլ մօտըդ որ լինէ
Կուլիդ միջով ջուրն անցնելիս կ'տեսնէ.

Կոյսը յանկարծ արտասուեց,
Բոցն աշերի հանդցրեց
Ասաց. «կրթի սսնխն եմ».

Կոյսին ըսի. — քեզ երկինքը պիտ գրկէ,
Վառ աստղերով, կոլոր լուսնով, հովերով.
Այս աշխարհը պիտի ողբայ, արտասուէ
Անմեղ սիրայդ մի վայրկեանը խնդրելով.

Կոյսն անուշ կրկրչաց
Ինչպէս գարնան մի վտակ
Նա ինձ ասաց. «անճաշմկ»...

Կոյսին ըսի. — քեզ կ'սիրեմ այնքան շատ,
Որ Աստուածն էլ ինձի կ'սէ ապերախտ.
Էլ չեմ զիտնալ թէ ով է քեզ ըստեղծել,
Խենթի նման կտսեմ Աստուած ես եղել:

Կոյսն էլ ասաց — տանջանքի
Մայր. — աստուածն եմ աշխարհում,
Փախէր ինձնից դու հեռէ...

Ո Բ Ֆ Ի Ս Ե Բ Բ Ի

Այս վարդը քեզ յիշատակ

Մի արշալոյս անցեալի.

Պահիր սրան կը թքիդ տակ,

Նա այնտեղ հէշ չի թռամի,

Ես շուտ սրան պոկեցի

Սյս մայխեան առաւօտ.

Տես թերթիրը դեռ ցօղոտ

Քեզի նուէր բերեցի:

Գիտես, վարդն էլ մի սիրտ է,

Ցող—արցունքում շաղախուած՝

Եւ այնքան էլ անուշ է

Բուրմունք.—սէրը տարածած:

Ես քեզ տեսայ երազում

Խանձարուրում փախաթած

Եւ գիտեմ որ իմ կեանքում

Կեղնիս մանուկ արարած:

Այս վարդը քեզ յիշատակ

Իմ արշալոյս անցեալի.

Գրկիր սրան կը թքիդ տակ

Նա այնտեղ որ չի թռամի.

Իմ արշալոյս անցեալը

Սիրած մայրս էր որ մնուաւ.

Օ՛, շըզիտես այդ ցաւը

Ո՛րքան մրմունջ ինձ տուաւ:

Հ Ա Մ Բ Ո Ւ Թ Ե ...

Հայրենիքի վառ արևով
Բուսած գոյն—գոյն վարդերը
Նա քաղել էր անուշ շուքով,
Զարդարել իր մազերը*

Հայրենիքի անուշ ջրով,
Սեր ու մեղր կարագով,
Նրա երեսը արիւն—կաթ էր,
Խոկ աշերը վառ աստղեր:

Նա ծընունել էր մի արգանդի,
Յաւսդ, վոյսդ, արտասուսդ,
Ծըլ ծընունդ էր ծաղիկների,
Հովերի հետ համբուրսդ:

Եւ ճիշտ նրան ծաղիկներն
Եին ծընել հեշտանքով.
Եւ մեղմանուշ զեփիւները
Շոյել, պահել խնամբով:

«Համբուրէ» . Կա ինձ ասաց,—
Բաւ է որքան արտասուս.
Քո աշերը խսնաւ ու թաց,
Հեղիք է որքան դու լացնս:

«Համբուրէ» , տարէցտարի
Եւ օրէցօր մի մաշուիլ.
Ինձի համար սսկսր ու մորթ
Դառած անվերջ մի տանջուիլ.

Համբուրէ, որ մարում եմ,
Ել չես գլունիլ կոյս նման,
Գրկէ ինձի, ես թըրոշում եմ
Նրանց մօտը ծերանամ» ... —

Խինթի նման առա նրան
Եւ գըրկեցի այդ կայսին,
Նա չորացաւ ծաղկի նման
Ծերցած ընկաւ իմ կըրծքին:

Ո՞վ օտարական գարուն շիս տեսնում
Մըշուշով պատած խաւար քան ձմեռ,
Դու կեանքի ուրախ գրկումն ես ասլում
Եւ միշտ պայծառ են քո օր ու զիշեր.

Յիշիր որ մի ժամ մենք ընկեր էինք
Զոկ—զոկ նաւակով ծովում լողալիս.
Այժմ իմ նաւակ փըշրել են ալիք
Եւ դու լողում ես էլ չես նայում ինձ:

Ինչու ես մոռնում, որ այս զիժ ծովում
Կարող է և քո նաւակը սուզուել.
Եւ այն ժամանակ, ասա քո սրտում—
«Արժէ՞ որ կեանքի փրկութիւն կանչել.

Չէ, հպարտ ես դու, օտար նաւաստի.
Սյս ըսկզբունքը քեզ հէշ զին չունի.
Մեծ ուժ ես տալիս, որ նաւդ տանես
Քո հայրենիքի փառքին հասցնես:

Եկէք իմ ուժեր, ջրատուած ուժեր,
Ընկերըս գնաց, առաջ է լողում.
Եկէք լողալով պատռենք ալիքներ,
Թէկուզ նըստած չենք մենք մեր նաւակում:

Եկէք մեր այս ծով—կեանքի հոսանքը
Մեր նիհար կրծքով ծեծենք ու յետ տանք.
Նոր այն ժամանակ մեր անուշ կեանքը
Փրկած, աղատած մենք հանգստանք:

ՄՈՏԵՑԻՐ ԵԳԻԾՈՅՐ ԱՅՆ ՀԱՐՍԱՋՈՏԻՆ...

Ս օտեցիր եղբայր այն հարազատին,
Որի ցաւերը դու բուժել կուղես՝
Լոկ խօսք ու զրշով մի լիշիլ խեղճին.
Դիր ձեռքդ սրտին, որ վէրքը բուժես:

Մօտեցիր եղբայր այն հարազատին,
Որի երակը կանցնէ քո սրտով
Եւ սնունդ, եւ կեանք կր տայ քո սրտին,
Երբ սիրտը տանջուէ մի գաժան ցաւով։

Եղբայր, մենք ապնիւ մարդիկ կ'կոչուենք.
Անէծք ենք լսում—վիրաւորուած ենք.
Մեր եղբայրները կարօտ ու զրկուած
Մեղ անէծք կը տան հեռուն կուշ եկած։

Տնր ձեռքդ եղբայր մօտենանք խեղճին,
Մեր խեղճ հարազատ անտէր որբերին.
Հարցնենք նրան.—ինչու կանիծես.
Նա զառանցով մեղ կասէ. «Եղբայր ես...

«Եղբայր... ոչ եղբայր, այս տանշանքները
«Իմ հատիկ կեանքը թերմաշ են արել.
«Օ՛, հեռուի եղբայր. այս բիւր ցաւերը
«Ինձ ոսկոր ու մորթ կմախք են դարձրել։

«Ա՛յս, մի դիր ձեռքըդ ցամաքած սրտիս,
«Ճես նրա խորըում հէշ կեանքի շունչ կայ.
«Մարել է կեանքս, թռել է հոգիս.
«Միայն մի շունչ կայ որ անէծք կտայ...»

Եղբայր, այդ շունչն էլ գեռ կենդանի է.
Որ խոր տնքալով մնաց անէծք կըտայ
Այն հարազատին, որ լուռ կ'մնայ,
Կամ մօր արցունիքին փոշի կ'ցանէ...

Սօսեցիր եղբայր քո հարազատին,
Որի ցաւերը պէտք է գիտենաս՝
Առ նրան գիրկդ, սեղմիր քո կրծքին,
Եղբայր ջան ասա, որ հանգստանաս:

Ես նոր ծագած արեգակի վառ շողերը հիւսեցի
Եւ մի պսակ կանաչ—կարմիր ճակտիդ սիրով կապեցի.
Մի ամպ-վիշտ էլ սիրտ չունեցաւ որ մօտենարքո դէմքին.
Աւազ, այդ փառք դիտես որբան տանջանք տուաւ իմ
սրտին:

Արեգակի լոյսը պակսեց երբ շողերը քաշեցի,
Ողջ երկիրը խաւար պատեց, հանրային մեղք գործեցի.
Քո լուսատու դէմքսվը լոկ մութ արիր երկրին չերմ տուիր,
Խոկ ինձ համար, օ, վիշտէակ պազ ու պաղցած մեացիր,
Քեզ արեւը իր շողերը հանեց դէմքից պըսակեց,
Երբ զարդ եղաը հօրիզոնի քեզ ով այնտեղ հասցրեց.
Օ՛, անուշիկ ցնողը—թախիծ, եթէ իրաւ սա սիր է,
Թռող որ սիրտըս սիրնյ դարկով գոնէ մի օր բարախէ:

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍ ԵՆ.

1. Բանաստեղծութիւններ.
  2. «Ճնորք և Կեանք» լեհական վէպ, թարգմ.
-

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒՄ ԵՆՔ.

«Իհօրն—Ռւլ» գերմանական վէպ.

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0432552

41688